

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2017/1748,**27. aprill 2017,****tähelepanekutega, mis on ühissetevõtte SESAR 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa**

EUROOPA PARLAMENT,

- võttes arvesse oma otsust ühissetevõtte SESAR 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 94 ja IV lisa,
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamust (A8-0096/2017),
- A. arvestades, et ühissetevõtte SESAR (edaspidi „ühissetevõtte“) loodi 2007. aasta veebruaris selleks, et viia ellu Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) programm, mille eesmärk on moderniseerida liikluse juhtimist Euroopas;
- B. arvestades, et tulenevalt nõukogu määruse (EL) nr 721/2014 ⁽¹⁾ vastuvõtmisest pikenes ühissetevõtte tegutsemisaeg programmiga SESAR 2 31. detsembrini 2024;
- C. arvestades, et SESARi projektid on jagatud määratlemisetapiks (2004–2007), mida juhib Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon (Eurocontrol), esimeseks arendusetapiks (2008–2016), mida rahastatakse programmitöö perioodist 2008–2013 ja mida juhib ühissetevõtte, ning kasutuselevõttuetapiks (2014–2020), mis kulgeb paralleelselt arendusetapiga; arvestades, et kasutuselevõtu etappi juhivad eeldatavasti ettevõtted ja sidusrühmad, kusjuures kasutuselevõtu etapis toimub uue lennuliikluse korraldamise infrastruktuuri laiaulatuslik rajamine ja kasutuselevõtmine;
- D. arvestades, et ühissetevõtte alustas iseseisvat tööd 2007. aastal;
- E. arvestades, et ühissetevõtte kavandati avaliku ja erasektori partnerlusena, mille asutajaliikmed on liit ja Eurocontrol;
- F. arvestades, et projekti SESAR arendusetapi (2008–2015) eelarve on 2 100 000 000 eurot, mis eraldatakse võrdsetes osades ELi, Eurocontroli ning osalevate avaliku ja erasektori partnerite poolt; arvestades lisaks, et ELi osalus programmi SESAR 2 kasutuselevõtu etapis (2014–2024) on 585 000 000 eurot ja seda rahastatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammist „Horisont 2020“ (edaspidi programm „Horisont 2020“); arvestades, et uute „Horisont 2020“ liikmelepingute alusel on Eurocontroli eeldatav panus umbkaudu 500 000 000 eurot ning lennundustööstuse muude partnerite panus ligi 720 700 000 eurot;
- G. arvestades, et ühissetevõtte on kohustatud omama eraldi kontosid esimese programmi (2007–2016, rahastamine seitsmendast raamprogrammist/TEN-T (SESAR 1)) ja teise programmi (2014–2024, rahastamine programmist „Horisont 2020“ (SESAR 2)) jaoks (edaspidi koos „SESAR 2020“);

Üldine

1. märgib, et kontrollikoja aruande põhjal kajastab ühissetevõtte raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes aspektides õiglaselt ühissetevõtte finantsolukorda 31. detsembri 2015. aasta seisuga ning ühissetevõtte finantstulemusi ja rahavooge lõppenud aastal vastavalt ühissetevõtte finantseeskirjade sätetele ja komisjoni peaarvupidaja poolt vastu võetud raamatupidamiseeskirjadele;
2. märgib, et ühissetevõtte ja SESAR-i arendamise programmi üleminek kui SESAR 1 lõpetamise lõpuleviimine oli kavandatud 2015. aastale, kuid teadusuuringud ja innovatsioon lennuliikluse korraldamise valdkonnas jätkusid pärast algset finantsraamistikku 2007–2013 mitmeaastases finantsraamistikus 2014–2020 programmi „Horisont 2020“ raames; märgib üleminekut programmile SESAR 2 ning teadusuuringute ja rakendusuuringute ning innovatsiooniprojektide käivitamist ja elluviimist SESAR 2020 raames;

⁽¹⁾ Nõukogu 16. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 721/2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 219/2007 ühissetevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks seoses ühissetevõtte tegevusaja pikendamisega aastani 2024 (ELT L 192, 1.7.2014, lk 1).

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

3. tõdeb, et 2015. aasta oli esimene aasta, mil toimus tegelik üleminek seitsmendast raamprogrammist ja TEN-T-st rahastatud programmilt SESAR 1 programmi „Horisont 2020“ kaudu rahastatavale programmile SESAR 2, kuna programmi „Horisont 2020“ toetuslepingud ja kahepoolsed lepingud Eurocontroli ja lennundustööstusega ei olnud 2015. aasta lõpus veel sõlmitud;
4. märgib, et eelarve haldamise ja finantsjuhtimise aruande põhjal sisaldas programmi SESAR 1 2015. aasta lõplik eelarve 30 229 774 eurot kulukohustuste assigneeringuid ja 126 733 842 eurot maksete assigneeringuid; märgib lisaks, et SESAR 2020 2015. aasta lõplik eelarve sisaldas 51 470 000 eurot kulukohustuste assigneeringuid ja 10 300 000 eurot maksete assigneeringuid;
5. märgib, et kontrollikoja aruande põhjal olid kulukohustuste ja maksete assigneeringute kasutusmäärad vastavalt 100 % ja 82,3 %; rõhutab ühisettevõtte vastuse põhjal, et maksete assigneeringute määr 82,3 % oli tingitud esimese programmi „Horisont 2020“ kahekuulisest hilynemisest ja see ei sõltunud ühisettevõttest; märgib, et seonduvad 2015. aasta maksete kasutamata assigneeringud kanti täies mahus üle 2016. aasta eelarvesse;
6. märgib, et 29 % kõigist 2015. aastal tegevusega seotud kulukohustustest (74 500 000 eurot) olid individuaalsed kulukohustused, mis põhinesid toetuste andmise ja riigihangete lõpetatud menetlustel, ning ülejäänud 71 % olid üldised kulukohustused (nendega seotud hangetes ei olnud ühtegi pakkujat veel edukaks tunnistatud); täheldab, et 2015. aasta suur üldiste kulukohustuste määr oli tingitud sellest, et „Horisont 2020“ esimesed projektikonkursid, mille toetussumma oli 51 470 000 eurot, käivitati 2015. aasta teisel poolel ning asjaomased toetuslepingud sõlmiti 2016. aastal;
7. märgib, et 2015. aasta auditi raames auditeeriti 257 kuluaruannet, milles olid esindatud kõik 15 liiget ja mille summa oli 61 000 000 eurot ehk 11 % kulunõuete 560 800 000 euro suurusest kogusummast, allesjäänud veamäär oli 0,70 %;

Ümberpaigutamine

8. märgib, et ühisettevõtte tegi 2015. aasta jooksul eelarves kaks ümberpaigutust kogusummas 79 500 eurot; võtab teadmiseks, et 2015. aastal ümber paigutatud assigneeringute tase ja laad jäi ühisettevõtte finantseeskirjade artikli 26 lõikes 1 määratletud piiridesse;

Hanke- ja töölevõtmismenetlused

9. märgib, et kontrollikoja aruande põhjal sisaldab 2015. tegevuseelarve ametikohtade loetelu 39 ajutise töötaja ning kolme lähetatud riikliku eksperdi ametikohta, kokku 42 ametikohta, millest 2015. aasta lõpus oli täidetud 41;
10. juhib tähelepanu asjaolule, et ühisettevõtte korraldas oma finantseeskirjadega kooskõlas 13 hankemenetlust ligikaudu 76 700 000 euro väärtuses, et tagada tarnijate vahel õiglane konkurents ja ühisettevõtte rahaliste vahendite võimalikult tõhus kasutamine; märgib lisaks, et ühisettevõtte allkirjastas 28 lepingut, neist 20 raamlepingutel põhinevat erilepingut ja 8 lepingut 2014. aastal või 2015. aastal algatatud hankemenetluse tulemusel;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

11. märgib, et 2015. aastal võttis haldusnõukogu vastu pettustevastase võitluse strateegia, milles võetakse arvesse komisjoni seatud prioriteete liidu detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi raames, sätestatakse ühisettevõtte lähenemisviisi kõnealusel valdkonnas ning määratakse kindlaks tegevusdirektori ja haldusnõukogu eesmärgid pettuste vastu võitlemisel järgmise kahe kuni kolme aasta jooksul;
12. kiidab heaks asjaolu, et ühisettevõtte võttis 2015. aastal kasutusele mitmekülgse lähenemisviisi, et riske tulemuslikult läbi vaadata, juhtida ja leevendada, ning asjaolu, et ühisettevõtte on kehtestanud jälgimiskorra huvide konflikti nõuetekohase ennetamise ja haldamise võimaldamiseks, ning eeldab, et Euroopa Parlamenti, nõukogu ja avalikkust teavitatakse iga-aastaselt nende meetmete tulemustest ja järelmeetmetest;

- märgib, et kontrollikoja aruande põhjal väljastas komisjon 2015. aasta juulis ühisettevõtetele suunised huvide konfliktide kohta, sh ühtse huvide konflikti puudumise deklaratsiooni; nõuab, et ühisettevõtte kajastaks neid suuniseid oma menetlustes ning annaks eespool nimetatud deklaratsioonide täitmisest eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru;

Sisekontroll

- täheldab, et SESAR 2020 käivitamine avaldas mõju sisekontrollisüsteemile, nõudes teistsugust lähenemist, ja programmi „Horisont 2020“ raames on jätkuvalt vaja rakendada uusi menetlusi; märgib, et 2015. aastal hakati SESAR 2020 programmi ja rahastamise haldamise suhtes kohaldama programmi „Horisont 2020“ eeskirju ja põhimõtteid, mis nõudsid ühisettevõtte haldus- ja tegevusstruktuuri ning keskkonda mitmete muudatuste tegemist;

Siseauditid

- märgib, et 2015. aasta oktoobris auditeeris komisjoni siseauditi talitus ühisettevõtte tegevuse juhtimist ja ajakohastatud üldkava; märgib, et komisjoni siseauditi talitus andis üheksa soovitus, millest üks oli märkega „väga oluline“ ja kuus soovitus märkega „oluline“; märgib rahuloluga, et üks väga oluline soovitus ja kuuest olulisest soovitusest viis on ellu viidud; palub ühisettevõttel anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru ülejäänud täitmata soovitude rakendamise kohta;
- võtab teadmiseks, et komisjoni siseauditi talitus tegi üldkava kohta kolm olulist soovitus, mille suhtes ühisettevõtte koostas üksikasjaliku tegevuskava; palub ühisettevõttel anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru tegevuskavaga seoses tehtud edusammudest;

Projektikonkursid

- märgib, et programmi „Horisont 2020“ rahastamisega käivitati 2015. aastal kolm projektikonkurssi, mis hõlmasid kahte liiki meetmeid; need meetmed olid peamiselt teadusuuringute ja innovatsioonimeetmed, aga hõlmasid ka innovatsioonimeetmeid; võtab teadmiseks, et projektikonkursside raames esitati 28 teemat ja saadud taotlusi hinnati nende taseme, mõju ning rakendamise kvaliteedi ja tõhususe alusel; kolmas projektikonkurss oli seotud lõplike liikmeks saamise taotlustega;
- märgib, et ühisettevõtte võttis Euroopa lennuliikluse korraldamise ajakohastatud üldkava prioriteetidega kooskõlas vastu SESAR 2020 mitmeaastase tööprogrammi, mida kasutatakse ühisettevõtte üldise tööprogrammina ja milles on üksikasjalikult välja toodud erinevad SESAR 2020 jaoks vajalikud operatiivsed, tehnilised ja horisontaalsed meetmed;

Muud küsimused

- märgib, et haldusnõukogu võttis 2015. aasta detsembris vastu lennuliikluse korraldamise üldkava (2015. aasta väljaanne), milles käsitletakse nii SESAR-i arendamist kui ka kasutuselevõttu; väljendab heameelt SESAR-it käsitleva 2035. aasta järgse nägemuse väljatöötamise üle, mille raames esitatakse taotletavad tulemuseesmärgid ja esialgsed ärihuvid;
- väljendab heameelt komisjoni poolt volitatud töö eduka lõpuleviimise üle seoses kaugjuhitava õhusõiduki süsteemide (RPA-süsteemid) määratlemisepäiga; rõhutab, kui oluline on saavutada laiema lennundustööstusega esialgne kokkulepe mehitamata õhusõidukite ohutu integreerimise kohta tsiviillennunduseks mõeldud õhuruumi; märgib samuti, et mehitamata õhusõidukite tulevikuväljavaateid käsitlev uuring, mis peaks olema RPA-süsteemide tegevuse nõuetekohase käsitlemise aluseks lennuliikluse korraldamise üldkavas, algatati 2015. aasta detsembris;
- võtab teadmiseks 2015. aastal teostatud personali võrdlusuuringu tulemused: 54 % põhitegevusega seotud ametikohti, 44 % administratiivseid ja 2 % neutraalseid ametikohti;
- rõhutab ühisettevõtte äärmiselt olulist rolli ühtse Euroopa taeva tugisambaks oleva projekti SESAR uuringute koordineerimisel ja rakendamisel.